

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** és **csütörtökön**.
Elszététél ár:
Negyedévre 2 korona 50 fill. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a háziratok címzendők

Hirdetéseket és nyiltári közleményeket
a kiadóhivatal
mérésékelt áron számít fel.

Demokratikus imperiálizmus.

(fj) Ha egy parlamenti párt sem volna alkalmas minisztérium alakítására, a demokratikus imperiálizmus zászlaja alatt alakul meg egy kabinet, hogy véget vessen az államjogi vizsálynak. Egy németbirodalmi újság jóvendölése ez a magyar válságról. A demokratikus imperiálizmus, amiről a nagyképű jóslat beszél, éppen olyan jótokzatos, mint amilyen misztikus volt mindig Apolló szent papnőjének a jóvendőmondása. Magyarazatra is szorul és Friedjung Henrik úr, a német publicista, a jóslat derék próféta-szerzője, elég szives arra, hogy mindjárt meg is adja a magyarázatot. A demokratikus imperiálizmus a népre támaszkodó császári akarat, amely az általános választói jog megteremtésével, az „ország demokratikus rétegének csoportosításával véget vetne a telhetetlen arisztokrácia uralmának“

Látnivaló, hogy a német publicista lekötölezően nagy jóakarattal van irántunk. Majdnem akkora a jóindulatának merteke, mint az osztrákoké, akik még a saját bajukban sem feledkeznek meg rólunk, sőt buzgó testvéri érzéssel nem is a maguk idült kórságának, hanem a mi állapotunknak a gyógyításán törődnek. Az osztrák szomszédságban megint hevesen ujult föl a cseh-német vizsály, csak most foltozzák az ujonnan megnyilt parlamentjükben a békét, de a lapjaik, a népgyűléseik páratlan önzetienséggel mégis nekünk keresik az orvosságot. Sőt már régen meg is találták. Azt beszélék untalan a császárnak, hogy a mindig rebellis magyaroknak a legkisebb engedmény is megárt, mint mohó betegnek a zsiros falat. Semmi engedmény tehát! Azokat a pártokat, amelyek merész lázál-mukban ilyesmit kívánnak, le kell tiporni. De orvosságul be kell adni erőszakkal is az általános, egyenlő, titkos választói jogot a feudálisok le-törésére, hogy végre békén uralkod-hassék a császár. A német publicista ugyanezt írja a receptjén. Ez az ő demokratikus imperiálizmusa, bárha az engedmények szigorú megvonásáról nem beszél.

Orvosaink tehát volnának bőven. Az orvosságukban is, amit váltig ajánlagnak, van, ami jó. A bajainknak egyik eredendő okát is helyesen ismer-ték föl: ha nem a túlhatalmas földbirtokos arisztokrácia lenne itt az

úr, jólétben s a műveltség áldásaiban már tovább tartanának. De mégsem kérünk abból az orvosságból, amely-nek neve demokratikus imperiálizmus. Nem a császár mindenhatósága, nem az ő uralma békés birlalása nálunk a cél. Ennek a célnak megvalósítására Magyarországon párt nem kapható. Nekünk, az országunknak kell a béke s ha majd ez meglesz, a császár is megél. Békességben hoznak majd dús jóvedelmet rengeteg birtokai, zúgoló-dás nélkül fizetjük neki királyi udvar-tartása pompájához a terhes milliókat. Nem kell rettegnie magyar ribillióktól, amelyekről még mindig azt hiszi, hogy azok a mi eredendő, javíthatatlan bűneink,

Demokratikus imperiálizmus — ezt a fehér cörök megpróbálták már. Fölszabadították a jobbágyokat, ked-vezményeket adtak a népek. De bé-kességben uralkodnak-e? Bombákiól reszketnek, orgyilkosok ártalmaitól re-megnek, börtönélet az életük s hiába őrzik őket hadseregek, mindenütt nyo-mukban a forradalom birodalma . . . Nem kell itt az imperiálizmus s nem is lehetséges nálunk. Dőre álma csak a Habsburg nagy hatalom fantasz-táinak, akik sohasem kíméltek érte vért, vesztegető kincset, noha újra meg újra be kellett látniok, hogy kép-telenség az a valóságban. Abból az orvosságból, a melyet kínálva kínálnak az ellenséges szomszédságból, csak a jót veszszük be, azt is inkább magunktól. A demokrácia igenis kell nekünk. Elfogadjuk a királytól is azt a programot, amely ennek a megal-kotására vezet. De a demokrácia, aminek alapjával a választói reform becsületes keresztülvitelét hisszszük, a megujult magyar parlament, más célra fog szolgálni, mint azt Bécsben hiszik. Tamaszunk lesz az uralkodói abszol-utizmus ellen, amely erőre kapva a koalíció elföladó gyöngeségén, behó-doló tehetetlenségén, újra meg újra megkísérli ellenünk hatalmának ost-romló csapásait.

Ezek a bécsi hatalmi törekvések mereven elutasítanak most minden engedményt s a nemzet ellenére, ma-gának a bűnei miatt szétrobbant koa-líciónak ellenére a koalíció föntartá-sát követelik, hogy liferálja mindazt, amit az imperiálizmus hóbortja a maga ereje, biztonsága érdekében még szük-ségesnek tart. S hogy ez az imperiá-lizmus mennyire nem »demokratikus,« abból is kiténik, hogy most már visz-szaszívja azt a programot is, amelyet

nekünk orvosságuul kíndlt. A koalíció maradása, a lojalitásának továbbra való biztosítása esetén nem követelné a választói jog gyökeres reformját, azzai a hamis megokolással, hogy a reform Ausztriában sem hozta meg a békét. Nos, a mi viszonyaink mások, mint Ausztriáé. Ott a reform előtt sem volt az állam annyira kiszolgáltatva a feudális érdekek nyomásának, mint nálunk. Nekünk életbevágóan szükségesek érdeünk a reform, mert enélkül sohasem fogunk kievickélni a végnélküli pártzavarokból, a terméketlen közjogi politizálásból és soha rá nem tehetünk az alkotó, a gazda-sági és kulturális politika áldásos útjára.

Két megoldás. A parlamenti válság kétféleképpen oldható meg: alkotmányosan, vagy abszolutisztikus módon. Az alkotmányos megoldásnak ismét két formája lehetséges. Az egyik az, hogy a király a törvényhozás képviselőházának látható többségéből: a függetlenségi pártból nevezi ki a minisztereket, utasítva őket arra, hogy a nyerenő császári napiparancs szerint kormányozzák az országot, »egyebet nem tehetvén.« — Az alkotmányos megoldás másik formá-jára pedig akkor kerülhetne a sor, ha a ki-rály — kiindulva abból, hogy ez a parlament nem képviseli az ország többségének valódi akaratát, vagy ha jobban tetszik: a valódi többség akaratát — egy kisebbségi vagy teljesen párton kívüli minisztériumot nevezne ki és egyidejűleg feloszlatna a képviselőhá-zat, hogy a nemzet valódi akaratát megnyil-vánulhasson.

Az elsőből idegenkedik az uralkodó, mert attól tart, hogy a függetlenségi párt korlátlan uralma a vezető személyek nevének varázsa által a szeparatistikus törekvéseket még akkor is nagyon növelné, ha kormány-zati ténykedésük ellen Bécsben kifogas nem volna tehető.

A második megoldáshoz meg azért nem akarnak nyúlni, mert azzal a föltevéssel nem mernek a választókra apellálni, hogy az ujon-nan összcülő parlament többségének akara-tát ezúttal tiszteletben fogják tartani. Félnék ugyanis attól, hogy a mai választói rendszer mellett a függetlenségi párt óriási többség-gel vonulna be az ujonnan összcshivandó or-szágyűlésre. Már pedig Bécsben elhatározott dolog, hogy a parlamenti akaratot ez esz-tben sem fogják respektálni. Nem akarnak hát ehhez a kétélű fegyverhez nyúlni, mert ezzel az is megsebezheti magát, aki a visz-szautés kizárásával szereti a nemzetet suj-tani.

A megoldási módok közül maradna te-hát az az utolsó, melyre az alkotmányos

uralkodó az előktele alatt megtartott minisztertanács hivatalos híradása szerint már figyelemztette hű és szeretett népét. Ha nem lehet a válságból kilábolni alkotmányos formák között, dacára az alkotmány rendelkezéseinek, királyi hitlevélnek és eskünek, vérző szívvel bár, de kénytelenek lesznek más módon rendet teremteni. A más mód pedig nem lehet más, mint az alkotmányosnak az ellentéte: az abszolutisztikus mód.

Magyarországnak örök szegyece lesz az, hogy a magyar miniszterek, a nemzetet bálványok jelenlétében az alkotmányt ilyen szembevetéssel kinyilvánították. De viszont halás elismerést érdemelnek azok részéről, akik ellenmondás dacára sem szünetek meg egy szebb jövő reményében hirdetni azt, hogy Magyarország ez idő szerint nem parlamentaris ország, a nemzeti akarat nem érvényesülhet, mert elfojta azt a militarizmus feje és táborka és túri ezt az osztályérdek megtestesítője: a parlament. Ez az állapot pedig nem változhat meg mindaddig, míg az álcázott abszolutizmus le nem veti sisakját és be nem mutatja magát nyilván az ország színe előtt.

Erre a nagy bemutatkozásra pedig most könnyen rákerülhet a sor. A királynak ugyanis nincs joga az abszolutisztikus kormányzásra, de van haza hatalma. Már pedig hiába állunk mi rendületlenül alkotmányunk sziklaszilárd bástyáin, hiába hivatkozunk mi királyi esküre, szentesített törvényre, érvényes szerződésekre. Mindez füst és para. Nem a jog ad hatalmat, hanem a hatalom csinál törvényt.

Mindez igaz, becsületes hazafi óhaja az, hogy a függetlenségi párt tartson ki álláspontja mellett. Lássuk valahára tisztán: Ki az úr az országban? A magyar nemzet, vagy valami idegen potentát? Bizonyos, hogy ideig-óráig kellemetlenségek származnak ebből úgy az orszagra, mint egyesekre. De ha küzdünk egy szebb jövőért, ha komolyan ki akarjuk vinni az ország függetlenségét, ha elszánt akarunk az, hogy a nemzeti vagyon bent maradjon az országban és a polgárok anyagi és erkölcsi javai gyarapíttassanak, akkor nem szabad visszariadni az áldozatoktól sem.

Lehet, hogy ez áldozatokat mi hozzuk, a küzdelem gyümölcsét pedig csak a jövő nemzedék fogja élvezni. Ez nem tarthat vissza bennünket. Ha elődeink győgsége és bűne miatt nekünk kell szenvednünk, legyünk mi azon, hogy utódaink ne átkozzanak. Jöjjen hát az abszolutizmus. Jöjjen a katonai uralom nyílt korszaka.

De nem fog eljönni. Már most is halljuk és olvassuk, hogy a kuruc táborkar a bankügyben hajlandó az átmeneti időre némi koncessziókra és provizóriumra, — a katonai eredmények bajnoka, Andrássy pedig hajlandó kormányt alakítani, ha megengedik neki, hogy kilaftába helyezze azt a reményt, hogy a jövőben talán lehetséges lesz, (ha akadályokba nem ütközik) a nemzeti eszmét esetleg jobban érvényre juttatnia.

Bár hamis volna a próféciánk, de félünk, hogy a válság megoldása az lesz, hogy a vezérek megint cserben hagyják a nemzetet és fölládoznak Bécsnek, hogy viszont Bécs kiszolgáltassa nekik a nemzetet.

Közgazdasági bajok. (Visszamaradásunk okairól.)

Azokra a hiányokra nem egyszer utaltam már, melyek Magyarország közgazdaságát békóba verik, visszamarasztják. Rámutatam nem egyszer arra a végzetes szerencsétlenségre, mely azon az okon jó létre, hogy a vagyoniilag való gyors meggazdagodás vágya elannyira erőt vett az emberekben, hogy a legszemérmetlenebb eszközöktől sem riadnak vissza, ha embertarsaik vagyonából saját előnyükre bizonyos részt elnyerhetnek. S míg egyrészt elmes kormóntfontossággal iparkodnak ezt elérni, másrészt embertarsaik naitvasat iparkodnak felhasználni erre a célra.

Mindaddig, míg ez a manipuláció válságba nem hajította Magyarországot közgazdaságát, hagyják, de ma már küzdenünk kell a játék ellen, melyet tekintet nélkül az alássa a foglalkozásra, szerényebb, vagy दुsabb helyzetre, hazafu, emberbaráti kötelességnek kell tekintenünk, mert a mint egyes emberekből alakul ki a nagy tarsadalom, ugyanak jölete is az emberek becsületese cselekvésének értékéből tarthatja fenn magát.

Hogy országunk népe nagyjában véve azokkal az alapismertekkel nem rendelkezik, melyek az úton-útfélen feimerülő szédelgésekkel szemben megvédelmezzék, ismeretes dolog. De erre öket erőssé tenni, kinevelni, szigoruan állami és tarsadalmi kötelesség. Am hol-latjuk nyomat ennek összes tarsadalmi intémenyeinkben? A szabad liceum és egyéb efféle nyev nevezett előadások, bár gyakorlati irányuak és tartalmaik, nem vezeték ilyen irányban a tarsadalom gyengébb elemeit, a mely, mikor a fizikából, kémiából, vagy számtanból nyer oktatást, még mindig nem tudja és nem ismeri Magyarországot közgazdasági helyzetét. Sőt a nagy atlagban Magyarország közgazdasági helyzetéről csak a lakosság egy-negyed részének van biztos tudasa és áttekintése. De még ezek között is sok olyan akad, aki a saját érdeke szem előtt tartasa céljából félreismeri és magyarázza azokat a közgazdasági szabályokat, melyek feltétlenül üdvösségesek az ország jöletére nézve.

Hogy ez így van, sajnos, tagadhatlan tény. Azt azonban, hogy mi a módja az egyéni érdekfelhasználásnak, mi a módja a gyors meggazdagodásnak, vagy meggazdagodni akarnak: erti már a milliões csecsemő éppen ugy, mint a kunyhók legelszegényedettebb apró árva. Erkölcsi motívum tehát az, a mit helytelennek s szerény nézetem szerint csakis erkölcsi motívumokkal, hasonszervi gyógyimóddal gyógyíthatók a bajok.

Ha a gyermek zsenge korában szüleitől arra nyer kioktatást, hogy hazája, embertarsai és a kulturális köztintmények fenntartása és fejlesztése megkivánják tőle, hogy szorgalmasan dolgozzék: azt hiszem, meg fogja érteni éppen ugy, mint megérti azt, amire most szokás kitanítani őt, hogy csálja meg gyermekimboráját kezdetben, később mindenkit, a kit lehet és akivel érintkezni váloja van. Azonban ez a hiba és baj annyira elharapódzott már, hogy az egyed vére inkiináltatva fertőzi az zsenge gyermek vérért és agyát s már ugyszólván a születésével szaporítja az emberiségnek azt a létszámát, a melyik az ország közgazdaságának helyzetét csak önző célokra törekszik kiaknázni.

Nagy és kisvállalatnál lépten-nyomon láttuk, mi módon licitálnak egymásra az emberek. De arra nem gondolnak soha, hogy ez mindenkor Magyarország közgazdasági romlásának a rovására történik. Mert hiszen ha a felosztandó vállalati összrész arányosan oszlik meg, általános munkakedvet, jöletet eredményez, míg ha barmelyik fél az egyszerre való meggazdagodás elvénél fogva nem oszt arányosan, megfoglal a jölet, amit természetsszerűleg Magyarország közgazdasága érez meg leghamarabb.

A közgazdasági ismeretek általános tanítását szükségesnek tartanok tehát felnőtkéni és gyermekekéni egyaránt, (de szigoruan erkölcsi alapokon. Az iskolákban a rendszer tanítóórákon kívül a papságnak jutna ebben nagyon is megüvelő szerepkör, mert ök erkölcsi alapokon hivatottan tudnak leveztetni mindazt, ami cikkekben célozva van.

Mondtam mindig, mondom ma is, hogy etikai érzék és erkölcsi alap nélkül se közgazdasági helyes rendszert, se általános jöletet ciképzélni nem lehet.

Bernátsky János.

Ujdonságok.

Szentes, 1909. október 23.

— Tisza István nem politizál. A nagy politikai bonyodalom közepett mostanában sűrűn emlegették ismét Tisza István nevét. A hatvanhetes koncentráció kapcsán merült fel a hír, hogy a volt miniszterelnök újból politikai szerepet vállal, még pedig olyan alakban, hogy a volt szabadelvű part élére állva szövetkezik Andrássy Gyula vezetésével alatt a hatvanhetes pártokkal. Egy nagyváradi lap munkatársának alkalmá volt Tisza István intim körjegyzetének egyik tagjával beszélgetni, aki a leghatározottabban megcáfolta a geszti földesur aktivitásba lépéséről szóló hírcselezéseket. — Tisza István — úgymond — egyáltalán nem kíván részt venni a mostani mozgalomban. A legmesszebbmenően megőrizni passzivitását s csupán nyugodt szemlélője az eseményeknek. Tisza István mindenféle politikai kijelentéstől szigoruan tartózkodik. Több bécsi lap kért tőle véleményét a válság egyes faszairól s nyilatkozatot is a hatvanhetes szervezésére vonatkozóan, de ő mereven elzárkózott ez elől. Valósággal principiuma lett, hogy a mai válság dolgában semmiféle irányban nem nyilvánít vélelményt. Egyáltalában nem politizál. Most gazdálkodik s a mi terve van, csakis a gazdasági fejlesztésre vonatkoznak. Azonkívül az egyháza ügyei foglalkoztatják, melyeknek igen sok időt szentel. Ami az Andrássy szó grófhöz való közeledéséről szóló híreket illeti, igaz, hogy Tisza és Andrássy között tényleg történt kiélezetten baráti jellegű érintkezés. A két államférfi találkozása azonban a politikától teljesen távol állott. A mai helyzetéről mindenesetre megvan Tiszának a maga vélelménye s ez korantsem fedi egyes lapok információit, amelyek szerint Tisza István a hatvanhetes politikai alapon álló politikusok egy taborba való tömörülését tartja a kibontakozás egyetlen módjának. A lapok részéről ez meglehetősen nagy tévedés. Amikor szó volt arról, hogy meghívást kap a királyhoz, amit sokan hittek, csak Tisza fogadott kételkedve, — intim barátai előtt hangoztatta fölfogását, amit bizonyára a király előtt is kifejezésre juttatott volna és ez az, hogy alkotmányos többséget kell megbízni az ország kormányzásával. Ime, Tisza Istvánnak ez a felfogása a politikai helyzetéről.

— Horváth Mihály-relikviák. Hamarost országos híre ment annak, hogy Szentesen a város nagynevű fia: Horváth Mihály 100-ik születési évfordulása alkalmából tarsadalmi úton országos mozgalom indult meg, a hervadhatatlan érdemű hazafi és tudós emlékének hozza méltó módon való megörökítésére. A mozgalom már is nagy hírére vall az a körülmény, hogy egy Kun nevű budapesti antikvárius irasos ajánlatot tett Cicatricis Lajos dr. alispánnak, mint a Horváth Mihály emlékbizottság elnökének bizonyos, az ő birtokában levő és Horváth Mihályra vonatkozó érdemes relikviáknak mérsekeit árban való átengedésére. Ezek a becses relikviák a következők: Horváth Mihálynak a budapesti egyetemen nyert oklevele; a Szeged város orsz. képviselőjévé

Színház.

V ar n e y bájos muzsikájú operettje, a »Báránykák« került bemutatásra a színházban a múlt szombaton. Két felfonásos operett, melynek meséje, cselekvénye vékony dongájú, de ezt a vékonyka mesét, vagy inkább annak szöveggöngyvét V ar n e y telisdel telí tüzdelte melódikus zenével, amely nem a ma szokott banális operettmuzsika, hanem inkább a romantikus operettek, Ripp, Kornevillei harangok stb. muzsikájára emlékeztet. Az operett nálunk jó előadásban került színre s R ó n a i Hermin (Esmeraldine) N a g y Imre (Badurel) ellenállhatatlan komikummal személyesítették az egyik a női, a másik a fiú nevelőintézet tulajdonos, akiknek mindegyike eszményi ártatlanságban igyekszik ugyan a gondjaira bízott leánykákat, fiúkat nevelni, ami azonban nem gátolja őket abban, hogy a szerelemnek együtt hódoljanak, S z a l o n t a i Ferike (Fanny), H a l á s Iónka (Alice), S z á n t ó (Christián) és S z i g e t h y (Fiferlin) a véletlen folytán két szomszédos nevelőintézetbe került, gyermekkoruktól egymásnak szánt s véletlenből egymásra találó szerelemek szerepében excelláltak, míg N a g y Miklós (József) a kertész személyesítésében kicsiny de hálás szerephez jutott. A közönségnek különösen a növendékek tornayagorlati énekszáma tetszett s még néhány édes dal, miket megjajraztak.

V a s á r n a p délután telt haz mellett az »Ingyenélők« régi jó életkép, este zsúfolt nézőtérrel ja J a n o s v i t é z e került színre, a cimszerepben S z a l o n t a i Ferikével, míg a francia kiránynyal szerepét K e r é n y i Adél énekelte, rendkívüli hatást kelteve brilláns technikájával és tisztán gyöngyöző hangjával.

H é t f ő n a »H i v a t a l n o k u r a k e, F ő l d e s Imre színműve ment, melyet a színtársulattól már tavasszal láttunk. A szereplők közül újak voltak: S a á r y Margit (René), aki ezúttal nem volt elemében, N a g y Miklós (Bróschér), T u r á n y i (Feleki), L u b i n s z k y (Müller) és M á r k u s (gyakornok), akik sokban hozzájárultak az összjáték sikeréhez.

K e d d e n az »Aranyvirág operett került színre, gyéren látogatott ház előtt, a cimszerepben S z a l o n t a i Ferikével, aki e szerepet egyéni varázssal ruházta fel, míg K e r é n y i Adél (Elen) és C s a k y (Beppo) énekükkel és erőteljes, uden csengő hangjukkal keltettek épp olyan zajos hatást, mint S z i g e t h y Andor (Harry) kitűnő játékaival és ügyes táncával, T a m a s s y ózsa (Diana) énekével és N a g y Imre (Po-

tyeva herceg) ellenállhatatlanul kacagató komikumával.

T e g n a p, s z e r d á n este az I g l ó i diákok ment másodikor, ma este pedig a »Bőregé« operettet adják.

A legujabb operettek egyik legsikerültebbje, a »Kedélyes paraszteszombaton este kerül nálunk bemutatásra.

Szántársulatunk ifjúsági előadasként egy Sekszpíri drámat, valószínűleg H a m l e t e t készül előadni, amire már most felhívjuk úgy a főgimnázium, mint a polgári leányiskola igazgatóságának figyelmét.

Nyilvános köszönet és elszámlolás.

A Derzsi Kovács Ferencz tanár úr 25 éves jubileumának megünneplésére alkotott jutalomdíj — alapítvány létesítéséhez az ünnepeit tanár úrnak alább megnevezett volt tanítványai szíveskedtek hozzájárulni adományaikkal: Domján Jenő dr. (Kszimárton), Dóme Balint (Sepsiszigyörgy), Molecz Béla, Péter József dr. (Bécs). 20—20 K. — Czako Ferencz (Serpentece) Dóza Károly, (Csanytelek), Hajnal Henrik dr. (Bpest), Ligday János, Németh Lajos (Nagybiccse), Purjesz Lajos (Bpest), Ringvald Zoltan (Szinok), Szeder Fer. Janos dr., Széli Gyula dr. (Szeged), Vecseri Imre (Szászvaros), Vidovich László (Nagyágocs) 10—10 K., Péter Ernő és Ferencz S K., Csörgő Károly dr., Fusti M. Maria 6—6 K., Abaffy Béla (Makó), Balázsovits Dezso dr. (Budapest), Borbély Karoly dr. (Kiskundorozsma), Bozók György, Bugyi Antal főjegyző, Csak Béla dr., Cserna Janos, Cseuz Béla, Csúcs Janos dr. (Csongrád), Csucs Károly, Csukás Endre (Siómaros), Dósa Istvan dr., Falabu Jenő (Nszalonta), Herczeg Mihály (Budapest), Hoffmann testvérek, K. Szabó Imre, Keresztes N. Sandor dr. (Mind-szent), Kövér Imre dr., Mikocz Ferencz, Nagy Imre arv.-széki ünök, Óze Gyula dr., Pazmány Lajos (Trencsén), Purjesz Béla dr. (Kolozsvár), Sarkadi Nagy János (Debrecen), Sarkadi Nagy Mihály, Somogyi Janos (Berregszá) Soos Lajos, Sréter Agoston (Turjaremete), Szabo Árpád (Nagyenyed), Szabó Béla, Szépe László (Temesrékas), Varga József tanító, Vecseri Miklós 5—5 K., Bartha Antal, Kanász N. Lajos dr., Molecz Lajos dr., (Csongrád), Pass Ferencz (Eperjes) 4—4 K., Berczeli Károly, Fenyvesi Adolf dr., Fusti Antal dr. (Kassa) Kurcz Marton, Nagy Sandor dr. arvszéki ünök, Rácz Jenő (Hajdú-böszörmény), Szittner Imre (Kolozsvár) 3—3 K., Balazs Andor, Balázsovits László (Blyók), Bercz Sándor (Bpest), Bugyi Ferenc, Bugyi Károly, ifj. Csavas Lajos (Kolozsvár), Czukkermann Andor dr., Danits László, Deutsch Béla, Dobóvszky Antal, Dóczy Ferenc, Dósa Janos, Dósa Sándor, Dómsódy Janos, Erdész Dezso, (Bpest), Farkas Mihály, Fusti Molnár Sandor, Galfy Lajos, Gerő Géza dr. Gombai Sandor, Gunst Sandor, Halasz Szabó Sandor, Herczeg József dr. Ilés Gyula (Bpest), Joo Béla, Karikas Győző (Bpest) Kádár Lajos

(Bpest), Kálmán Imre, Kelemen Jakab, Kis Pal tanár (Erzsébetvaros), Kiss Károly, Komendat Janos, Krausz Jozsef, Kréter Gyula, Kúti Ferenc, Mees Balogh Ferenc (Szeghalom), Nagy Endre dr. Nagy Kálmán, Nagy Lajos, Nemes Sándor (Újszentanna) Négyesy Imre dr. Panyik Tóth Demeter, Panyik Tóth Lajos (Kecskemét) Panyik Tóth Jozsef (Vác), Pap László, Pasztor Janos (Kolozsvár), Podhradszky Kálmán (Erzsébetvaros), Révész Ferenc dr. (Szombathely), Révész Imre, Rűz Molnár Ferenc, Rűz Molnár Lajos, Solti Ferenc dr. Stark Ferenc (Bpest), Strasser Sándor, Sulcz Gyula, Szabo Imre, Szathmáry Mihály dr., Szova József dr., (Lugos), Tary Janos (Csongrád), Vajda Antal dr., Vajda Ernő, Vajda Károly, Varga Béla, Vay Alajos, Wimmert Ernő. 2—2 K. Abaffy Ferenc, Balasz Imre dr., Busch Miklós, Csak Gyula, Csak Imre, Csucs Miklós, Csuray Imre, Czukor László, Deuthsch Lajos, Farkas Lajos, Fehér Istvan, Gyarmati Lajos, Gyóry Antal, Kanász Nagy Imre, Kanász Nagy Sándor, Kemény Dezso, Kis Árpád, Kiss Béla dr., Kiss Sándor, Klein József (Bpest), Kréter Istvan, Lichtenstein Rezső, Négyessi Kálmán, N. N. Pauer Antal, Pazmány Géza, Purjesz Jozsef, Sina László, Solya János, Tóth Károly, Vecseri István, Vecseri Lajos, Viragos Imre, Viragos Tóth Ferenc 1—1 koronával. — A főgymnasium mostani növendékeinek maguk között való gyűjtése: 78 korona 44 fillér, ebből a gyűjtés céljaira kiadott 18 korona 44 fillér összegnek levonásával megmaradt 60 korona, ezt szintén az alapítványi tőkéhez csatolták, így az alapítványi tőke a mai napon 636 korona. A szíves adakozóknak öszinte köszönetet mond a Derzsi Kovács Ferenc-jubileum rendezésére alakult bizottság is. Szent-es, 1909. okt. 23.

A főgymn. igazgatósága.

Felelős szerkesztő: **BANFALVI LAJOS.**
Kiadótulajdonos »Szent-es és Vidéke« könyvnyomda.

Csongrád vármegye alispánjától.
6941—alisp. 1909. szám.

Pályázati hirdetmény.

Szent-es rendezett tanácsu város-nál nyugdíjazás folytán megüresedett és évi 2900 korona fizetés, 480 korona lakber illetménynyel javadalmazott rendőr-főkapitányi állásra ezennel pályázatot hirdetek és felhivom az ezen állást elnyerni óhajtokat, hogy szabályszerűen felszerelt s a vármegye főispánjához címzett pályázati kérvényeket folyó évi november hó 15-ik napjának d. u. 5 órájáig az alispáni iktató-hivatalban nyujtsák be. 2—1
Szentesen, 1909. évi okt. 27-én.

Dr. Cicatricis
alispán.

A Szent-esi Központi Takarékpénztár R.-társaság

Kölcsönt ad: Váltóra, ház- és földbirtokra	Előleget nyujt: Értékpapirokra, árúkra és mezőgazdasági terményekre.	Takarékbetétet: elfogad, azokat adómentesen kamatoztatja.	Tűz és jegkár ellen: biztosításokat felvesz és életbiztosításokat köt.
Elvállalja: leterhelt házak és földbirtokok rendezését, valamint házak, földek adásvételét a legelőnyösebb feltételek mellett.	Hosszú lejáratú: Hosszú távú felemondhatatlan kölcsönt ad és szövetít 10-től 65 évre, régi kölcsönöket kicseréli.	Heti betéteket: 4 éves csoportokban 1 koronás heti befizetéssel alakít és a betéteseket üzleti nyereségen részesíti.	

A SZENTESI KÖZPONTI TAKARÉKPÉNZTÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.